

DaDi-seminar: Bæredygtighed som dansksdidaktisk mulighed og udfordring – i forskning og uddannelse

VIA University College, Campus C: Ceresbyen 24, 8000 Aarhus C,

Lokale BE2.01

9. juni 2020 10.15 – 16.00

DaDi-netværket indbyder til forskningsseminar om bæredygtighed og uddannelse. Tre markante oplægsholdere sætter rammen for diskussioner om bæredygtighed, uddannelse, uddannelsesvidenskab og L1-didaktik.

Program

10.00 – 10.15 Morgenbrød

10.15 – 10.45 *Uddannelse for bæredygtig udvikling – Historiske og aktuelle udfordringer*
Lektor Jonas Lysgaard, DPU

Siden Brundtland rapporten i 1987 slog vigtigheden af en bæredygtig udvikling fast, har uddannelse, pædagogik og didaktik været genstand for en lang række forsøg på at koble til denne dagsorden. Skillelinjen i forskning og praksis er ofte blevet fundet mellem adfærdsmodificerende forsøg på at sikre en ekspertdrevet overførsel af viden til elever og studerende og mere dannelsesorienterede bud på at se bæredygtighed som en af vor tids helt store kritiske pædagogiske potentialer. De sidste par års klima- og bæredygtigheds-vækkelse har udfordret denne klassiske opdeling, og muligheder for nye perspektiver pibler frem nationalt og internationalt.

Litteratur (sendes til deltagerne efter tilmelding): Jørgensen, N. J. og Lysgaard, J. A. (2020): Introduktion: Bæredygtighed i pædagogik og uddannelse. Lysgaard, J. A. og Jørgensen, N. J. (red.): *Bæredygtighedens pædagogik. Forskningsbaserede bidrag*. Frydenlund.

10.45 – 11.15 Diskussion

- 11.15 – 11.45 *Udviklingen af et "grønt stamtræ"*
 Udviklingskonsulent, tidligere leder af Den Grønne Friskole: Nadja Raphael Rathje
- Policy som UNESCO, forskningsfeltet uddannelse for bæredygtig udvikling og diverse NGO'er har længe arbejdet for en bred og progressiv forståelse af, hvad der definerer bæredygtig uddannelse.
 Med udgangspunkt i Unescos læringsmål for FN's Verdensmål, og et konkret forsøg på at udvikle et "grønt stamtræ" til Den Grønne Friskole på Amager, diskuteres hvad der skal for at uddannelser kan sige, at de arbejder for bæredygtig udvikling.
- litteratur:
- Den Grønne friskoles grønne stamtræ (pdf. vedhæftet)
  - UNESCO (2017). Education for Sustainable Development Goals - Learning Objectives. Paris, France, UNESCO. Særligt: *Introduction* s. 5-11 og kap. 2: *Implementing learning for the SDGs through ESD*. s. 47-57
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444/PDF/247444eng.pdf.multi>
- 11.45 – 12.15 Diskussion
- 12.15 – 13.00 Frokost (egen regning)
- 13.00 – 13.30 *Bæredygtighed, 'Carbon'-kritik, og STEAM som nye perspektiver på dansk/L1-didaktik*
 Professor Nikolaj Elf, SDU
- Bæredygtighed, klima og økologi trænger sig på som centrale problemstillinger for uddannelsesvidenskab, ikke mindst hvis man som denne oplægsholder arbejder på Syddansk Universitet. SDUs aktuelle strategi er at ville arbejde med *alle* FNs Verdensmål i tilknytning til forskning og uddannelse. Herved lægges der op til en interdisciplinær og domæneoverskridende tilgang til bæredygtighed. Det bliver på den baggrund relevant at spørge (fag)didaktisk undersøgende – og kritisk og konstruktivt – om og i givet fald hvordan og om hvad danskfagets og mere alment L1-didaktik kan og bør adressere bæredygtighed og relaterede problemstillinger. Spørgsmålet vil blive undersøgt med afsæt i aktuelle kritikker af 'Carbon L1'-faget anskuet fra newzealandske Sasha Matthewmans perspektiv. Matthewman har undersøgt spørgsmålet både L1-didaktisk og almendidaktisk, og I opfordres som forberedelse at have læst hendes artikel fra 2014: [Clearing the Ground for a greener New Zealand English](#). Herudover inddrages og diskuteres den norske professor Nina Gogas keynote på NNMF-konferencen i Trondheim 2019 der analyserede norskfagets læreplan fra en bæredygtighedssynsvinkel og såkaldt STEAM-pædagogik der inddrager et 'Arts'-perspektiv i forhold til STEM-fag – alt sammen med henblik på at inddrage jer i lokale overvejelser på SDU om at udvikle en ny humanistisk orienteret bæredygtigheds-faglighed og uddannelse der involverer aspekter af danskfaglighed.
- 13.30 – 14.30 Diskussion
- 14.30 – 14.45 Kaffepause

- 14.45 – 15.15 Ph.d-præsentation:
Lektor, ph.d. Marie Dahl Rasmussen (KP og DPU): *At se med andres øjne. Et studie af kollektive fortolkningsprocesser i gruppesamtaler i grundskolens litteraturundervisning*
- 15.15 – 15.45 Ph.d-præsentation:
Lektor, ph.d. Raffaele Brahe-Orlandi (VIA og DPU): *Entreprenørskabsundervisning i dansk: en videoetnografisk undersøgelse af udskolingselevs læringspraksis og – udbytte i mål- og værdiskabesorienteret entreprenørskabsundervisning*
- 15.45- 16.00 Nyt fra netværket og tak for i dag

Tilmelding til Mette Vedsgaard Christensen, VIA UC: mvc@via.dk senest 18. maj 2020